

Zakres działalności COBORU w ramach ekologicznego doświadczalnictwa odmianowego w sezonie 2023/2024

W sezonie 2023/2024 COBORU koordynowało prowadzenie w całym kraju w ramach ekologicznego doświadczalnictwa odmianowego (EDO) 139 doświadczeń w 17 gatunkach roślin uprawnych (w 21 seriach), z których 102 prowadzone były na polach ekologicznych 10 stacji i zakładów doświadczalnych oceny odmian. 61 doświadczeń wykonanych zostało ze środków dotacji celowej COBORU, 54 doświadczenia realizowane było we współpracy z IUNG-PIB w Puławach ze środków otrzymanych przez IUNG-PIB przyznanych na ten cel przez MRiRW, 9 doświadczeń prowadzonych było we współpracy z IHAR-PIB w Radzikowie i finansowanych przez ten instytut badawczy. Ponadto 15 doświadczeń realizowano ze środków lokalnych uzyskiwanych przez SDOO na realizację programu PDO. W tych ostatnich doświadczeniach doboru odmian ustalane były zwykle regionalnie. Łącznie we wszystkich realizowanych doświadczeniach testowana była przydatność dla rolnictwa ekologicznego 225 odmian. Wykaz prowadzonych doświadczeń i badanych odmian przedstawia poniższa tabela.

Wykaz gatunków, liczba doświadczeń oraz liczba odmian badanych w ramach ekologicznego doświadczalnictwa odmianowego koordynowanego przez COBORU. W sezonie 2023/2024

Lp.	Gatunek	Liczba doświadczeń (w tym w punktach dośw. COBORU)	Liczba odmian (COBORU)
	1	2	3
1	Jęczmień ozimy	5 (5)	6
2	Jęczmień jary	10 (5)	11-25
3	Owies jary	10 (6)	8-15
4	Pszenica orkisz jara	5 (5)	2
5	Pszenica orkisz ozima	5 (5)	5
6	Pszenica zwyczajna jara	8 (5)	11
7	Pszenica zwyczajna ozima	9 (6)	16
8	Pszenżyto ozime	11 (6)	11-21
9	Żyto ozime	10 (6)	12-28
10	Gryka	5 (5)	4
11	Groch siewny	8 (5)	9
12	Łubin wąskolistny	8 (5)	9
13	Łubin żółty	3 (0)	6
14	Soja	5 (5)	8
15	Kukurydza na kiszonkę	7 (5)	12
16	Kukurydza na ziarno	7 (5)	12
17	Ziemniak jadalny (trzy grupy wczesności)	19 (19)	21
18	Len oleisty	1(1)	3

Lp.	Gatunek	Liczba doświadczeń (w tym w punktach dośw. COBORU)	Liczba odmian (COBORU)
	1	2	3
19	Lnianka siewna	1(1)	2
20	Burak ćwikłowy	1(1)	5
21	Marchew jadalna	1(1)	5
RAZEM		139 (102)	225

Po zakończeniu sezonu doświadczalnego, w pierwszym półroczu 2025 roku, COBORU zamierza, podobnie jak w latach poprzednich, wydać odrębne publikacje zawierające wyniki powyższych doświadczeń, w nakładzie po kilkaset sztuk każda.

Ponadto w dniu 12 czerwca 2024 roku, na terenie Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Pawłowicach (woj. śląskie) odbył się III Krajowy Pokaz Ekologicznego Doświadczalnictwa Odmianowego, zorganizowany przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej. W imprezie udział wzięli m.in. Pan Andrzej Frejno, Kierownik Biura Powiatowego ARiMR, który omówił aspekty dotyczące wsparcia rolnictwa ekologicznego przez ARiMR. Następnie pan Prof. dr hab. Bogdan Kulig, dziekan Wydziału Dziekan Wydziału Rolniczo- Ekonomicznego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie wygłosił referat pt.: „Systemy rolnictwa przyjazne środowisku”, w którym podkreślił aspekty związane z rolnictwem ekologicznym w nawiązaniu do teraźniejszości i przyszłości. Kolejno, Pan Włodzimierz Żurek – Wojewódzki Inspektor Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych w Katowicach, przedstawił zagadnienia związane z kontrolą jakości produktów ekologicznych w Polsce. Wykład dotyczący programu „LIVESEEDING – Ekologiczna hodowla, doświadczalnictwo odmianowe i wytwarzanie materiału siewnego, w celu zrównoważenia i zróżnicowania systemów żywnościowych w Europie”, został wygłoszony przez Dyrektora COBORU – Prof. dr hab. Henryka Bujaka. Wykład uzupełnił Prof. dr hab. Edward Gacek, który przedstawił koncepcję programu i aplikacji Seedlinked, która jest powiązana z projektem LIVESEEDING. Ostatnia prelekcja wygłoszona przez Panie Weronikę Jaksik, Paulinę Bieniek, Barbarę Dwucet oraz Tomasza Lenartowicza informowała uczestników o działalności COBORU w zakresie doświadczalnictwa odmianowego na rzecz rolnictwa ekologicznego. Oprócz licznych informacji ogólnych, omówiono wyniki ekologicznych doświadczeń realizowanych w SDOO Pawłowice. Ponadto przedstawiono wykaz odmian konwencjonalnych przydatnych dla rolnictwa ekologicznego. Wykaz takich odmian został opracowany na podstawie kilkuletnich wynikach doświadczeń realizowanych w warunkach ekologicznych przez specjalistów merytorycznych SDOO/ZDOO oraz Centrali COBORU. W imprezie ogółem wzięło ponad 100 osób.